

ПРИПРЕМА ЗА 1. ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

Учитељ:	Разред / одељење:	Датум:
<p>Наставна тема: Линеје и облици око нас</p> <p>Наставна област: Односи у видном пољу</p> <p>Наставна јединица: Ликовна култура 1 – предмет и уџбеник (уводни час)</p> <p>Ликовни проблем: /</p> <p>Кључни појам: ликовна уметност</p> <p>Ликовно подручје: /</p> <p>Ликовни материјали: /</p> <p>Општи циљ часа: Увођење ученика у предмет – ликовна култура и упознавање са уџбеником</p> <p>Посебни циљеви</p> <p>Образовни :</p> <ul style="list-style-type: none"> • упознавање са предметом ликовна култура 1, • упознавање са уџбеником и начином његовог коришћења, • упознавање са подручјима ликовних уметности, ликовним средствима, техникама и материјалима <p>Васпитни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијање љубави и поштовања према ликовној уметности, • развијање социјалних вештина (вештине комуникације) и партнерског односа <p>Функционални:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијање чулне осетљивости, посебно визуелне, • развијање општег мишљења <p>Корелација: музичка култура</p> <p>Литература: <i>Ликовна култура 1</i>, Милутин Мићић, Гордана Мићић; <i>Приручник за учитеље првог разреда</i>, Милутин Мићић, Гордана Мићић, Радмила Комленић</p>		<p>Тип часа:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обрада <p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> • фронтални • групни • рад у пару • индивидуални <p>Наставне методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • посматрање • демонстрација • разговор • усмено излагање • рад са текстом • анализирање • комбиновање • групна размена • игровне активности • практичан рад • истраживање <p>Наставна средства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • репродукција • предмети у окружењу • направљени облици • фотографије • графоскоп • ЦД плејер • компјутер, ТВ, видео-бим • филм • уџбеник • остало: ликовна средства и материјали

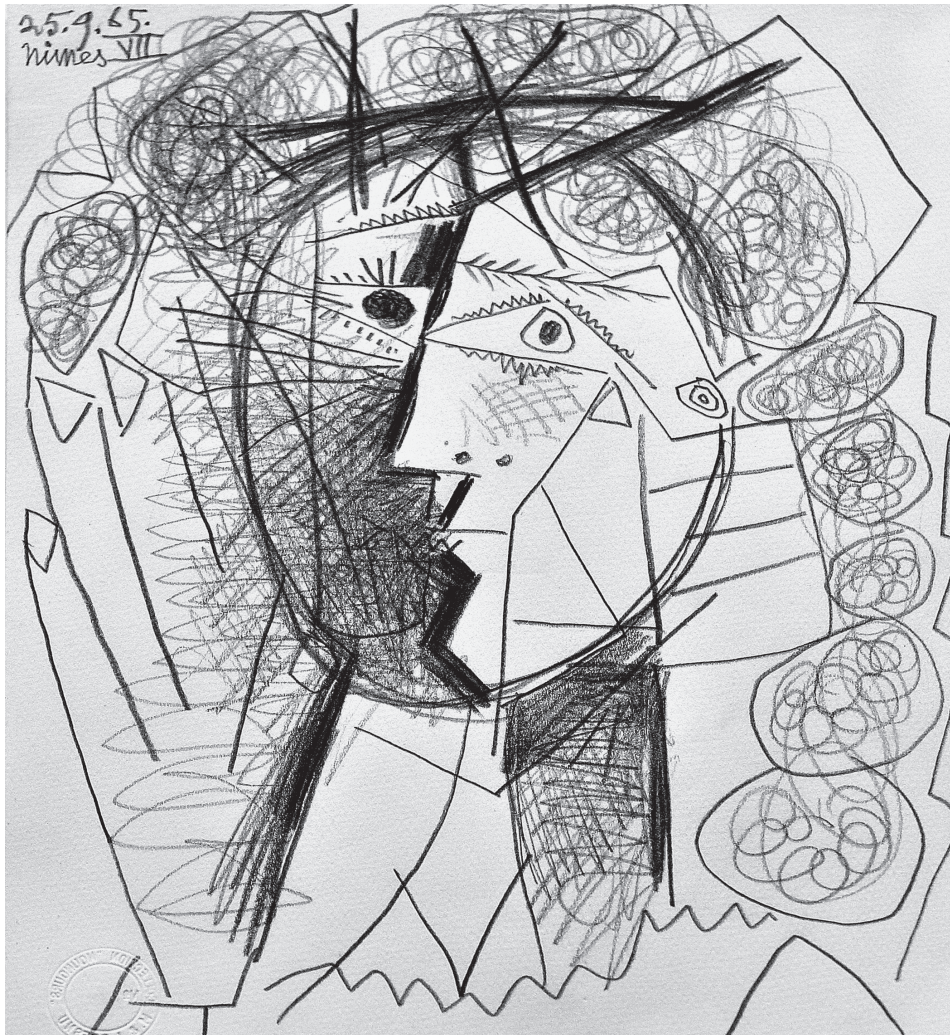
МОГУЋИ ТОК ЧАСА

УВОДНИ ДЕО (10 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>1. корак (ФАЗА САЗНАЊА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Ако школа има кабинет за ликовну културу, онда је то и први сусрет ученика са овим простором који би требало да буде опремљен потребним намештајем, наставним средствима, ликовним материјалима, ученичким радовима. Било би добро да током овог часа ученицима представимо сва расположива средства. Дакле, да сва истовремено буду укључена. На пример, на видео-биму презентовати репродукцију <i>Глава жене</i>, Пабла Пикаса, на ТВ екрану емитовати цртани филм <i>Линеа</i>, преко графоскопа приказати ученички рад – цртеж фломастерима, на полици распоредити скулптуре – радове ученика из претходне генерације, на паноима изложити ликовне радове њихових другова, по клупама груписано поређати ликовне материјале за цртање, сликање, вајање и обликовање. Ученици заузимају места у клупама, испред себе стављају уџбеник. Проверити шта ученици знају о ликовној уметности, о ликовној култури. Шта они подразумевају под тим појмовима? На шта прво помисле? Када су се већ срили са ликовном културом? Како су се осећали док су ликовно стварали? Најавити им ново, чаробно путовање кроз свет визуелне ликовне уметности у којој ће истраживати и откривати тајне света линија, облика и боја. Учитељ излаже основне информације о ликовној уметности као давнашњој потреби човека за визуелним споразумевањем. Човек је одувек имао потребу да остави траг у песку, прашину, снегу, камену, стени, у глини. Касније на кожи: својој и животињској. Затим на папирусу, папиру, дасци, платну, на ТВ екрану, филмском платну, у ваздуху, ласером итд. Ликовна уметност значајна је за човеков развој јер је свима разумљива. 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмено излаже, демонстрира, поставља питања отвореног типа, подстиче сарадњу међу ученицима, подстиче ученике да постављају питања 	<ul style="list-style-type: none"> слуша, посматра, опажа, додирује, уочава, анализира, упоређује, разговара, пита, чита, износи своје мишљење, сарађује са другим ученицима

<p>2. корак (ФАЗА ПОДСТИЦАЊА – МОТИВАЦИЈЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> У овом делу часа може се разговарати о сваком наставном средству, јер су ученици са већином упознати (осим евентуално са графоскопом). На овим часовима имаће прилику да уз помоћ њих упознају и свет ликовне културе. Ученици се упознају и са начином коришћења кабинета, намештаја и средстава за рад (било би пожељно да ученичка средства за рад стоје у школи). Разговарати о паноима, шта се на њима види, чему служе и како се каче радови на њих. Даље, посматрати изложене скулптуре – ученичке радове, и о њима разговарати. Подстицати ученике да додирну поједини рад, да га изблиза погледају, пажљиво осмотре, питају шта их интересује. Следи и упознавање са ликовним материјалима. Већину ученици већ познају. <i>Шта сте препознали? Чему служи оловка, фломастер, глина, темпера, а чему туш, пластелин, колаж-папир, итд.</i> Подстицати ученике да износе своја искуства, којим материјалима су се већ ликовно изражавали, које највише воле, којима су се најчешће служили, а којима најређе, које први пут виде, који их привлачи да их испробају... 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава и подстиче ученике на рад, усмено излаже, поставља питања отвореног типа, 	<ul style="list-style-type: none"> слуша, посматра, опажа, износи своја запажања, додирује, уочава, анализира,
<p>3. корак (ПОСТАВЉАЊЕ ЗАДАТКА, ПРОБЛЕМА)</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Пред тобом је уџбеник Ликовна култура 1 – упознајмо се са њим!</i> 	<ul style="list-style-type: none"> задаје задатак 	<ul style="list-style-type: none"> слуша
<p>РАДНИ ДЕО (25 мин.)</p>	<p>активности учитеља</p>	<p>активности ученика</p>
<p>1. корак (ФАЗА ОТКРИЋА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Истраживање започињемо уз музику <i>Ал је леп овај свет</i>, Ј. Ј. Змаја. Ученици имају задатак да самостално прелиставају уџбеник, посматрају га, показују један другом у пару шта су пронашли и шта им је интересно. Затим, разговарамо о томе. <i>Шта сте пронашли? И шта још?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> демонстрира 	<ul style="list-style-type: none"> слуша, посматра

РАДНИ ДЕО (25 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>2. корак (ФАЗА СТВАРАЛАШТВА И РЕАЛИЗАЦИЈЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> Започињемо упознавање са уџбеником од корице, тј. насловне стране. <i>Шта видите? Чиме је слончић нацртан? Које су боје коришћене? Овај слончић ће вас водити у истраживању целе књиге. Ко уме да прочита шта пише на насловној страни?</i> Учитељ чита поздрав ђацима првацима са 6. стр., упутили су га аутори. Анализирати водич кроз уџбеник, симболе на 6. и 7. стр., са ученицима утврдити њихово значење јер ће их сретати у уџбенику. <i>Почетак нове ликовне области коју ћемо упознавати започиње плавим кругом и белим бројем унутар њега. На почетку сваке лекције, плаве пруге подсетиће вас на нешто што већ знате.</i> <i>Плаво-бела лопта позива вас у игру или експеримент.</i> <i>Слончић вас позива у истраживање.</i> <i>Плави кружићи упућују вас на посматрање, уочавање и размишљање.</i> <i>Плави квадратићи позивају на решавање задатака, вежбање и стварање, а понегде вас очекују занимљивости из света, да сазнате нешто ново и необично.</i> Након упознавања са уџбеником, могло би се приступити ликовном стварању по избору ученика. Поделити ученике у групе према афинитетима за одређене ликовне технике и материјале, рапсоредити их у клупе, поделити им материјале и подстаћи их на стварање дела инспирисаног доживљајем са данашњег, првог часа ликовне културе. Учитељ обилази групе, подстиче их да буду слободни, да са радошћу приступају раду. 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава и подстиче ученике на опажање, усмено излаже, објашњава, поставља питања отвореног типа 	<ul style="list-style-type: none"> слуша, посматра, опажа, износи своја запажања, уочава, анализира, црта
<p>3. корак (КРИТИЧКИ ОСВРТ И ЗАВРШАВАЊЕ РАДА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Ученици се упућују да приводе крају своје радове. 		

ЗАВРШНИ ДЕО (10 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>1. корак (ИЗЛОЖБА РАДОВА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Радове изложити по клупама и групама како су ученици седели и у тишини посматрати радове. <p>2. корак (АНАЛИЗА И ПРОЦЕЊИВАЊЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> Објаснити ученицима да ћемо увек заједно анализирати радове, упоређивати их, проналазити разлике и сличности и тако развијати способност за што успешнијим ликовним изражавањем. Одабрати неколико радова и разговарати о њима. <i>Шта видите? Шта је приказано? Чиме је ученик радио?</i> Сам ученик може да изнесе шта је желео да прикаже, како се осећао, зашто је то приказао? Учитељ похваљује све ученике који су се активно укључивали у рад на часу, који су постављали питања, трудили се. 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава, подстиче ученике на рад, поставља питања отвореног типа, анализира, даје повратну информацију о успешности, похваљује рад ученика 	<ul style="list-style-type: none"> слуша, посматра, опажа, упоређује, уочава, анализира похваљује рад других ученика
<p>3. корак (ДОМАЋИ РАД)</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Припремити и донети ликовни материјал за следећи час: оловку, дрвене и воштане боје, креде у боји, лист папира из блока.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> задаје домаћи задатак 	<ul style="list-style-type: none"> слуша
<p>Напомене за учитеља</p>		
<p>Евалуација часа и самовредновање учитеља:</p>		

Ал је леп овај свет

<http://www.youtube.com/watch?v=lwWxgqvBQ-0>

Линк за цртани филм *Линеа*

http://www.zemlja-crtica.rs/crtic/La_Linea.aspx

УПОЗОРЕЊЕ!

Молимо поштоване колеге да пре приказивања видео/аудио записа провере доступност и садржај материјала. ИК Нови Логос не гарантује да ће садржај увек бити доступан на адреси web странице коју препоручују.

ПРИПРЕМА ЗА 2. ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

Учитељ:	Разред / одељење:	Датум:
<p>Наставна тема: Линеје и облици око нас</p> <p>Наставна област: Односи у видном пољу</p> <p>Наставна јединица: Линеје</p> <p>Ликовни проблем: Линеја – појам и врсте</p> <p>Кључни појам: орјентација</p> <p>Ликовно подручје: цртање</p> <p>Ликовни материјали: оловка, дрвене боје, воштане боје, креде у боји, лист папира из блока</p> <p>Општи циљ часа: Проширивање и стицање елементарних знања о врстама линеја и о ликовним материјалима којима се оне цртају</p> <p>Посебни циљеви</p> <p>Образовни :</p> <ul style="list-style-type: none"> • аналитичко посматрање и уочавање линеја у учионици и околини, • проширивање знања о линејама и усвајање појма линеје, • уочавање различитих врста линеја: праве, криве, широке, танке, дуге, кратке, затворене, отворене, • стицање искуства у представљању различитих облика применом различитих врста линеја <p>Васпитни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијање позитивног односа према раду, • развијање социјалних вештина (вештине комуникације) и партнерског односа <p>Функционални:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијање маштовитости, • развијање способности опажања, • развијање способности критичког мишљења и изношење аргументованог става, • побољшање моторичке покретљивости руке <p>Корелација: математика, свет око нас, физичко васпитање, музичка култура</p> <p>Литература: <i>Ликовна култура 1</i>, Милутин Мићић, Гордана Мићић; <i>Приручник за учитеље првог разреда</i>, Милутин Мићић, Гордана Мићић, Радмила Комленић</p>		<p>Тип часа:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обрада <p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> • фронтални • групни • рад у пару • индивидуални <p>Наставне методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • посматрање • демонстрација • разговор • усмено излагање • рад са текстом • анализирање • комбиновање • групна размена • игровне активности • практичан рад • истраживање <p>Наставна средства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • репродукција • предмети у окружењу • направљени облици • фотографије • графоскоп • ЦД плејер • компјутер, ТВ, видео-бим • филм • уџбеник

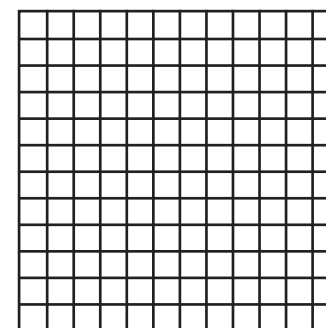
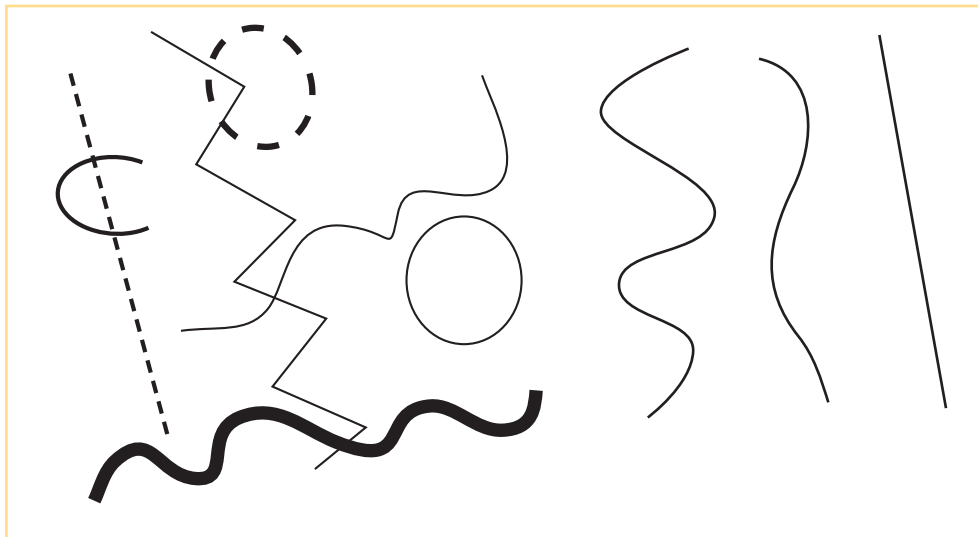
УВОДНИ ДЕО (10 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>1. корак (ФАЗА САЗНАЊА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Час може почети разговором о линијама. Разговор водити тако да се ученици подстичу на посматрање и опажање објеката у окружењу и линија које их чине, на њима се налазе, образују их и тако даље. Ученици могу да изговоре, али и показују, додирују предмете, друге ученике, све оно на чему препознају линију. Добро је да атмосфера буде опуштена, разиграна, и да ученици и визуелно, и тактилно опажају различите карактеристике линија – облике линија, њихово кретање, положај, дебљину, испуњеност, дужину и тако даље. Може се осмислити игра у пару <i>Покажите неколико линија на свом другу</i> (нпр. обрва, нос, длака, пертла) То може бити и игра са свим ученицима <i>Покажите три различите линије и објасни по чему су различите</i> (на пример ивица табле представља дужу праву дебелу линију, ивица зидног сата краћу кружну и танку, итд.). 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава и подстиче ученике (мотивише их за рад и подржава током извођења задатака), поставља питања отвореног типа, задаје игровну активност 	<ul style="list-style-type: none"> слуша, посматра, опажа, додирује, учава, анализира, износи своје мишљење, изводи игровну активност, сарађује са својим паром, повезује са својим искуством и претходно стеченим знањем

<p>2. корак (ФАЗА ПОДСТИЦАЊА – МОТИВАЦИЈЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уочавање различитих врста линија наставити анализирањем фотографије у књизи на страни 10. <i>Какве су линије приказане? Које су вам посебно интересантне? На шта вас подсећа одређена линија? Какве линије видите на свом длану, коси, одећи?</i> • <i>Када све користите линију?</i> Подстицати ученике да се сете ситуација из живота или са часова различитих предмета када су нешто записивали, цртали, часова физичког васпитања када су трчали по одређеним стазама различитих облика, стајали у колони или кругу, играли се школице, прескакали ластиш, итд. • <i>Чиме све можете нацртати линију?</i> Посматрањем слика из уџбеника на страни 11. именују све ликовне материјале, нарочито они ученици са предзнањем и искуством. • Показивање материјала из перница: оловке, дрвене боје, фломастери, воштане боје . Учитељ може да покаже креде, туш и перо, пенкало . • Разговор даље проширити на опажене линије у природи, по сећању. • Шта те све подсећа у природи на линију – када сте на мору, ходате по трави, гледате у небо, заливате цвеће, итд. Подстицати ученике да се сете најразличитијих примера, рецимо: хоризонта на мору, травке, стабла, пукотине у земљишту, бодље јежа. • Почине увођење ученика у настанак и стварање линија кроз разговор. Када и како све настаје линија? Проширивати примере наведене у уџбенику и мотивисати ученике да наводе што више примера. Чиме још можемо повлачити линије (кредом по табли, каменом по асфалту, ногом по песку, снегу, итд) ? 	<ul style="list-style-type: none"> • води разговор, • усмерава и подстиче ученике (мотивише их за рад и подржава током извођења задатака), • поставља питања отвореног типа 	<ul style="list-style-type: none"> • износи своје мишљење, • посматра, • опажа, • додирује, • уочава, • анализира
<p>3. корак (ПОСТАВЉАЊЕ ЗАДАТКА, ПРОБЛЕМА)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Опажене линије различитих врста примените у свом раду и нацртајте их.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • задаје задатак 	<ul style="list-style-type: none"> • слуша

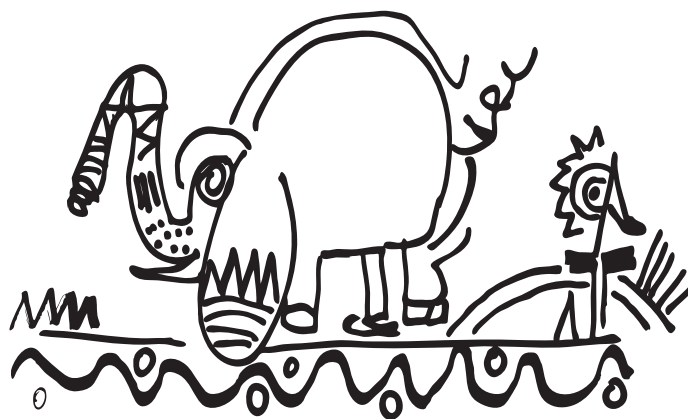
РАДНИ ДЕО (25 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>1. корак (ФАЗА ОТКРИЋА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Истраживање са слончићем на страни 12 започиње разговором о томе каква линија може бити, оно до чега смо у претходном разговору већ дошли. Затим, неколицина ученика који већ умеју да читају, из уџбеника за све другаре читају написано о врстама линија. Представљају једну по једну истовремено их цртајући на подељеним листовима из блока. Ученике упутити да бирају којим ће материјалом цртати. Подстицати их да истражују и опробају сваки материјал по свом нахођењу. Током рада водити разговор са ученицима о томе какве су линије нацртали, чиме, какав траг оставља оловка када је јаче притиснемо на папир, а какав када је притиснемо слабије. Упитати их каквим се покретима цртају праве линије, а каквим кружне. Истраживање употпунити игром. <i>Нацртајте још неку линију и дајте јој име.</i> Могућа су и духовита решења, али је пожељно да ученици повежу име са нацртаном линијом и да умеју да објасне свој избор (на пример, <i>Мрша је танка усправна зелена линија</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава и подстиче ученике (мотивише их за рад и подржава током извођења задатака), поставља питања отвореног типа, демонстрира 	<ul style="list-style-type: none"> истражује, чита, открива, замишља, опонаша, црта, објашњава
<p>2. корак (ФАЗА СТВАРАЛАШТВА)</p> <ul style="list-style-type: none"> У овом делу часа прелазимо на стварање линија које ученици уочавају кроз игру, самостално и у пару – задатак бр. 1, страна 12. у уџбенику. <i>Направите покрет руком у ваздуху, па га прикажите линијом на папиру. Учините другачији покрет ногом, и прикажите га линијом, затим направите покрет главом и све то представите линијама на папиру.</i> Ову игру наставити у пару, наизменично. Подстицати ученике да чине необичне, интересантне покрете, мењајући положаје, брзину кретања. Игра треба да буде забавна, али потребна је и пажња да би се опазио покрет, да би се рад обављао у пријатној атмосфери, и да ученици примене различите линије у свом раду. 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава и подстиче ученике (мотивише их за рад и подржава током извођења задатака), поставља питања отвореног типа, демонстрира 	<ul style="list-style-type: none"> истражује, открива, замишља, опонаша, црта, објашњава

<p>3. корак (ФАЗА РЕАЛИЗАЦИЈЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Молим вас, сада да се лепо сместите на својим столицама, тако да вам је сасвим удобно. Зажмурите и покушајте да замислите да сте на ветру</i> (учбеник, задатак број 2, страна 12). Ученике прозивати да опонашају звукове које су чули – неко је замислио поветарац, неко олују. У разговору са ученицима анализирати какво кретање у природи изазивају овакви ветрови – кружно, таласасто, равно. • <i>Сада линијама треба да нацртате кретање ветрова – поветарца, олујног ветра и торнада. Прикажете све оно што смо данас научили, све оно што сте замишљали. Примените линије да дочарате поигравање ветра у природи.</i> • Током рада учитељ обилази ученике, подстиче их да слободно истражују и експериментишу, да се спонтано препуштају стваралачком процесу и маштовито прикажу кретање ветра. 	<ul style="list-style-type: none"> • води разговор, • усмерава и подстиче ученике (мотивише их за рад и подржава током извођења задатака), • поставља питања отвореног типа, • демонстрира 	<ul style="list-style-type: none"> • истражује, • открива, • замишља, • опонаша, • црта, • објашњава
<p>4. корак (КРИТИЧКИ ОСВРТ И ЗАВРШАВАЊЕ РАДА)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Завршно посматрање свог рада и доношење одлуке да ли је рад готов. Препорука је да ученици пажљивим посматрањем сами доносе одлуку да ли рад треба допунити, да ли нешто недостаје, или је завршен. 		
<p>ЗАВРШНИ ДЕО (10 мин.)</p>	<p>активности учитеља</p>	<p>активности ученика</p>
<p>1. корак (ИЗЛОЖБА РАДОВА)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Радове прикупити и заједно са ученицима направити изложбу. Било би пожељно да учионица има простор – пано, који ће и сами ученици моћи да користе и самостално ређају и каче своје радове. У почетку помажу учитељу, а касније радове могу излагати сами – по неком договореном редоследу и по групама. 	<ul style="list-style-type: none"> • усмерава, • излаже, • анализира, • подстиче ученике на рад, • похваљује рад ученика, • даје повратну информацију о успешности 	<ul style="list-style-type: none"> • посматра, • објашњава, • упоређује, • процењује, • похваљује рад других ученика,

ЗАВРШНИ ДЕО (10 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>2. корак (АНАЛИЗА И ПРОЦЕЊИВАЊЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> У анализи и процењивању ученичких радова са појединим ученицима детаљније разговарати о њиховом раду. Шта су приказали? Које линије су користили и зашто? Какво кретање су хтели да прикажу? Шта их је подстакло да користе одређену боју? Учитељ може да похвали решења која показују да је ученик опажао ветрове које је нацртао, да је применио знање о линијама, да је правилно користио ликовне материјале. Посебно истаћи запажену посвећеност раду, уложен труд и активност на часу, довитљивост и спретост, оригинална и необична решења. У случају да се нека решења понављају, да је неки ученик имитирао другог, скренути пажњу да радови треба да буду лична самостална решења, а не копија другог. 	<ul style="list-style-type: none"> анализира, процењује даје повратну информацију о успешности 	<ul style="list-style-type: none"> посматра, упоређује, објашњава, процењује
<p>3. корак (ДОМАЋИ РАД)</p> <ul style="list-style-type: none"> За следећи час донети ликовни материјал: оловку, пастел, лист папира из блока, пластелин, чачкалице. 	<ul style="list-style-type: none"> задаје домаћи задатак 	<ul style="list-style-type: none"> слуша
<p>Напомене за учитеља</p>		
<p>Евалуација часа и самовредновање учитеља:</p>		

A T

ПРИПРЕМА ЗА 3. ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

Учитељ:	Разред / одељење:	Датум:
<p>Наставна тема: Линеје и облици око нас</p> <p>Наставна област: Односи у видном пољу</p> <p>Наставна јединица: Усправно – положено – косо</p> <p>Ликовни проблем: Орјентација – положаји у простору</p> <p>Кључни појам: орјентација</p> <p>Ликовно подручје: цртање, и вајање</p> <p>Ликовни материјали: оловка, пастел, лист папира из блока, пластелин, чачкалице</p> <p>Општи циљ часа: Проширивање и стицање знања о положајима у простору и развијање способности да се линијама изрази (усправно, косо и положено)</p> <p>Посебни циљеви</p> <p>Образовни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • посматрање и уочавање различитих положаја линија у окружењу – усправно, положено, косо, • стицање искуства у представљању различитих облика применом различито положених линија, • развијање способности коришћења линија у дефинисању различитих облика <p>Васпитни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијање свести о сопственом бићу, • развијање социјалних вештина сарадњом са другим ученицима <p>Функционални:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијање вештине визуелног опажања квалитета, • развијање истраживачког мишљења, • побољшање моторичке покретљивости руке <p>Корелација: математика, српски језик, свет око нас, физичко васпитање</p> <p>Литература: <i>Ликовна култура 1</i>, Милутин Мићић, Гордана Мићић; <i>Приручник за учитеље првог разреда</i>, Милутин Мићић, Гордана Мићић, Радмила Комленић</p>		<p>Тип часа:</p> <ul style="list-style-type: none"> • обрада • практичан рад <p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> • фронтални • групни • рад у пару • индивидуални <p>Наставне методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • посматрање • демонстрација • разговор • усмено излагање • рад са текстом • анализирање • комбиновање • групна размена • игровне активности • практичан рад • истраживање <p>Наставна средства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • репродукција • предмети у окружењу • направљени облици • фотографије • графоскоп • ЦД плејер • компјутер, ТВ, видео-бим • филм • уџбеник

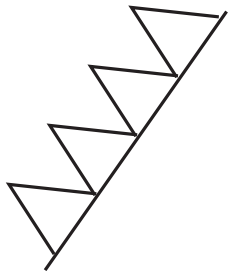
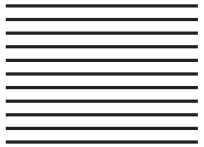
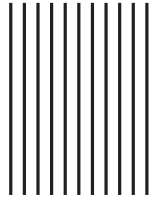
МОГУЋИ ТОК ЧАСА

УВОДНИ ДЕО (10 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>1. корак (ФАЗА САЗНАЊА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Започети час понављањем градива са претходног часа. Разговор водити уз изложене радове на пану. <i>Шта сте ликовно представљали на овим радовима? Чиме сте представљали ветар? Именујте врсте линија које се виде на појединим радовима. Које сте ликовне материјале при томе користили?</i> Даље разговор водити о положајима предмета, објеката, бића из свог окружења. Рачунајући на предзнања ученика, тражити од њих да препознају различите положаје неких предмета. Рецимо, учитељ држи књигу у различитим положајима, а ученици именују те положаје – усправно, положено, косо. <i>Када књигу држимо усправно? Када имамо потребу да је положимо? А када је она у положају косо?</i> Ученици се кроз овакав разговор полако уводе у то да постоји одређена сврха и разлог, зашто су неки предмети, објекти и бића у одређеном положају. 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава на рад, подстиче ученике у раду, поставља питања отвореног типа 	<ul style="list-style-type: none"> утврђује, именује, слуша, посматра, опажа, игра се, уочава, анализира
<p>2. корак (ФАЗА ПОДСТИЦАЊА - МОТИВАЦИЈЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> Уочавање различитих положаја наставити и анализирајући фотографије у књизи на 13. стр. <i>Које положаје ове линије приказују? На шта вас подсећају ове линије?</i> <i>Када сте се срели са оваквим линијама?</i> Подстицати ученике да се сете различитих примера, као што су степенице, линије у свесци, ограда, пруге на мајици. Проширити опажање положаја на своје тело. 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава ученике на рад, 	<ul style="list-style-type: none"> слуша, посматра,

УВОДНИ ДЕО (10 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<ul style="list-style-type: none"> Када се ви најчешће налазите у положеном положају? Зашто сте тада у том положају? Када сте у усправном, а када у косом положају? Ученици треба да схвате значај одмора за здравље човека, као и различитих физичких активности, али и да стичу елементарна сазнања о функционисању и покретљивости човечјег тела. Хајде да се поиграмо заузимајући различите положаје, правећи заједничку фигуру! Поделити ученике на неколико група (4 до 5 ученика у групи) дати упутство да направе од својих тела необичну, чудновату фигуру заузимајући усправан, положен или кос положај. Ученици се прво договарају, испробавају своје положаје, а онда их приказују осталим ученицима – једна по једна група. Разговор се потом наставља уз посматрање фотографије тобогана на 13. стр. Ученици препознају различите положаје на слици, именују их. Износе своја искуства са игралишта и тобогана на којима су се они спуштали, пењалицама које су користили, клацкалицама итд. У свему томе, именују различите положаје. Подсећамо се још и значаја усправних, положених и косих линија које ученици користе у писању слова на српском језику и цифара у математици. Могућа је игра: један ученик записује покретом руке у ваздуху, слово или цифру, по свом избору, а остали ученици погађају. 	<ul style="list-style-type: none"> подстиче ученике на рад, поставља питања отвореног типа. задаје игру 	<ul style="list-style-type: none"> опажа, игра се, уочава, анализира, примењује научено, демонстрира
<p>3. корак (ПОСТАВЉАЊЕ ЗАДАТКА, ПРОБЛЕМА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Опажене положаје прикажите линијама у свом раду 	<ul style="list-style-type: none"> задаје задатак 	<ul style="list-style-type: none"> слуша
РАДНИ ДЕО (25 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>1. корак (ФАЗА ОТКРИЋА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Решавање 1. задатка из уџбеника на 14. стр. Ученицима поделити листове из блокова. Неко од ученика прочита задатак и приступају раду: откривању различитих положаја линија. Обилазити ученике, подстицати их да истражују, изналазе нове, другачије линије, користе различите положаје. 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава и подстиче ученике на рад, поставља питања отвореног типа 	<ul style="list-style-type: none"> истражује, открива, црта, објашњава

<p>2. корак (ФАЗА СТВАРАЛАШТВА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Поиграј се линијама! Задатак број 2 води вас у стварање и смишљање нових линија, различитих од оних које сте користили у претходном задатку. Имате могућност да бирате ликовни материјал којим ћете се служити: оловку или пастел. Истражујте по белом папиру различитим положајима, линијама. Играјте се! Учитељ обилази ученике током рада, подстиче их да се слободно ликовно изразе, да користе пастел као нов ликовни материјал, буду опуштени у свету линија! 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава и подстиче ученике на рад, поставља питања отвореног типа, објашњава, поучава 	<ul style="list-style-type: none"> истражује, открива, црта, објашњава, износи своје мишљење
<p>3. корак (ФАЗА РЕАЛИЗАЦИЈЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> Проширујемо сазнање и стварање на нове ликовне материјале – пластелин и чачкалице, и реализујемо идеју о различитим положајима у простору – задатак бр. 3. Од пластелина направите лоптице, спајајте их чачкалицама као на фотографији. Неко од ученика ко је већ обликовао пластелином, објашњава начин обликовања - прстима и длановима, учитељ поучава ученике о безбедном коришћењу чачкалица, подстиче ученике да користе различите боје пластелина. Маштај и стварај! Наставите да се играте и спајајући лоптице градите нове облике. 	<ul style="list-style-type: none"> усмерава и подстиче ученике на рад, објашњава, поучава 	<ul style="list-style-type: none"> обликује, спаја, објашњава
<p>4. корак (КРИТИЧКИ ОСВРТ И ЗАВРШАВАЊЕ РАДА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Још једном се подсетите онога о чему смо разговарали, осмотрите свој рад и завршите га. Кроз разговор са ученицима, поновити знање о положајима, линијама и ликовним материјалима које су користили. 		
<p>ЗАВРШНИ ДЕО (10 мин.)</p>	<p>активности учитеља</p>	<p>активности ученика</p>
<p>1. корак (ИЗЛОЖБА РАДОВА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Радове од пластелина сакупити и направити изложбу. Било би пожељно да учioniца има простор – полице или сто, који ће и сами ученици моћи да користе и самостално ређају радове. 	<ul style="list-style-type: none"> излаже 	<ul style="list-style-type: none"> учествује у излагању

ЗАВРШНИ ДЕО (10 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>2. корак (АНАЛИЗА И ПРОЦЕЊИВАЊЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> У анализи и процењивању ученичких радова разговарати са појединим ученицима детаљније о њиховом раду. Шта представља њихов рад? Да ли би могли да му надену неко име? Како су се осећали док су градили нове облике? О чему су размишљали? Или шта су замишљали? Који се положаји виде у њиховим радовима? Шта им је било најинтересантније? Шта би волели да поново чине? Како посматрају своје дело и дело других ученика? Да ли би посебно похвалили рад неког од својих другова? Зашто би похвалили баш тај рад? 	<ul style="list-style-type: none"> анализира, процењује, похваљује ученике, даје информацију о успешности 	<ul style="list-style-type: none"> посматра, опажа, износи своје мишљење, анализира, похваљује рад других ученика
<p>3. корак (ДОМАЋИ РАД)</p> <ul style="list-style-type: none"> Домаћи рад – за сл. час донети оловку, лист папира из блока, вуницу, темпере, кутије. 	<ul style="list-style-type: none"> задаје домаћи задатак 	<ul style="list-style-type: none"> слуша
<p>Напомене за учитеља</p>		
<p>Евалуација часа и самовредновање учитеља:</p>		

ПРИПРЕМА ЗА 4. ЧАС ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ

Учитељ:	Разред / одељење:	Датум:
<p>Наставна тема: Линеје и облици око нас</p> <p>Наставна област: Односи у видном пољу</p> <p>Наставна јединица: Линејама градимо цртеж</p> <p>Ликовни проблем: /</p> <p>Кључни појам: оријентација</p> <p>Ликовно подручје: цртање и отискивање</p> <p>Ликовни материјали: оловка, лист папира из блока, вуница, темпере, кутије, хамер</p> <p>Општи циљ часа: Утврђивање стеченог знања грађењем цртежа различитим линејама</p> <p>Посебни циљеви</p> <p>Образовни :</p> <ul style="list-style-type: none"> • посматрање и уочавање линеја на једноставним цртежима и уметничким делима, • упознавање ученика са споразумевањем људи линејама у прошлости и савременом добу, • стицање искуства у грађењу цртежа отискивањем <p>Васпитни:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијање љубави и поштовања према уметничким делима, • развијање социјалних вештина и осећања припадања заједници – одељењу <p>Функционални:</p> <ul style="list-style-type: none"> • развијање памћења, повезивања опажених информација, • развијање опште спретности руке, визуелна и моторна координација, • развијање креативности <p>Корелација: свет око нас</p> <p>Литература: <i>Ликовна култура 1</i>, Милутин Мићић, Гордана Мићић; <i>Приручник за учитеље првог разреда</i>, Милутин Мићић, Гордана Мићић, Радмила Комленић</p>		<p>Тип часа:</p> <ul style="list-style-type: none"> • утврђивање • практичан рад <p>Облици рада:</p> <ul style="list-style-type: none"> • фронтални • групни • рад у пару • индивидуални <p>Наставне методе:</p> <ul style="list-style-type: none"> • посматрање • демонстрација • разговор • усмено излагање • рад са текстом • анализирање • комбиновање • групна размена • игровне активности • практичан рад • истраживање + демонстрација <p>Наставна средства:</p> <ul style="list-style-type: none"> • репродукција • предмети у окружењу • направљени облици • фотографије • графоскоп • ЦД плејер • компјутер, ТВ, видео-бим • филм • уџбеник • остало

МОГУЋИ ТОК ЧАСА

УВОДНИ ДЕО (10 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>1. корак (ФАЗА САЗНАЊА)</p> <ul style="list-style-type: none"> Да поновимо о чему смо сазнавали и шта смо стварали претходних часова. Приликом разговора са ученицима користити њихове радове. <i>Шта је на овом раду приказано? Како је приказано? Којим ликовним материјалом? Какви су положаји заступљени?</i> Могу се осмислити игре. <i>Покажите парове истих линија у учионици на неком предмету и линије на неком вашем ликовном раду. Покажите парове истих положаја у учионици на неком предмету и положаја на неком вашем ликовном раду. Заузмите усправан (кос) положај.</i> <p>2. корак (ФАЗА ПОДСТИЦАЊА – МОТИВАЦИЈЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> Уочавање линија и цртежа који од њих настају продужити анализирајући фотографије у књизи на страни 15. <i>Шта видите? Каквим су линијама приказане, грађене шака, квадрант, кишобран? Каквим је линијама грађен цртеж „Глава жене” Пабла Пикаса?</i> Подстицати ученике да проналазе сличне линије на једноставним цртежима са линијама на уметничком делу, да уочавају целину и детаље, разликују финесе у грађењу цртежа линијама. <i>Шта је грађено правим дебелим линијама? Шта правим танким, кривим танким, затвореним и отвореним...? То су све међусобне сличности. А шта се ипак разликује када посматрате ове цртеже? Оспособљавати ученике за сагледавање различитих ликовних решења – од цртежа насталог једноставним ређањем линија до маштовитог цртежа богатих детаљима насталим грађењем најразличитијих линија.</i> Како увек треба рачунати на предзнање ученика, овде се можда треба осврнути на њихова искуства са већ виђеним цртежима неких других уметника. Које су цртеже видели? Шта су запазили? Чему су се дивили? Чему зачудили? Шта би питали уметника ако би имали прилике да га сретну. 	<ul style="list-style-type: none"> води разговор, усмерава и подстиче ученике (мотивише их за рад и подржава током извођења задатака), поставља питања отвореног типа, подстиче развој појмовног мишљења ученика 	<ul style="list-style-type: none"> утврђује, слуша, посматра, опажа, показује, уочава, анализира, износи своје мишљење, повезује претходно знање са новим

УВОДНИ ДЕО (10 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>3. корак (ПОСТАВЉАЊЕ ЗАДАТКА, ПРОБЛЕМА)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Линијама се граде цртежи. На теби је ред да градиш свој!</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • задаје задатак 	<ul style="list-style-type: none"> • слуша
РАДНИ ДЕО (25 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>1. корак (ФАЗА ОТКРИЋА)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Са ученицима повести разговор о томе да ли су понекад остављали отиске у снегу, мокрим стопалима на поду, обојеним прстом на папиру, да ли су видели отисак шапа неких животиња. У даљем откривању ученицима се може показати већ израђен ликовни рад како би били подстакнути да трагају за сопственим решењем. • С обзиром да се током овог часа користе темпере, било би пожељно заштити радно место (клубу) неким материјалом као што је најлон, новинска хартија или поливинилски столњак. • Ученици су претходно припремили потребан ликовни материјал и поставили га испред себе. Неко од ученика прочита задатак број 1 са стране 16, сви ученици пажљиво слушају, прате текст у својим уџбеницима, посматрају фотографије. Приступају раду, а учитељ их упућује да могу слободно да се крећу око своје радне површине (стола), ако желе да устану, удаље се, погледају резултат свог делања – отисак, наставе са радом. • Можда тражити од ученика да именују свој отисак. Било би интересно чути какве се све идеје код деце роде када надевају имена својим делима, а нарочито кад објашњавају зашто су га тако назвали. 	<ul style="list-style-type: none"> • води разговор, • усмерава и подстиче ученике (мотивише их за рад и подржава током извођења задатака), • поставља питања отвореног типа 	<ul style="list-style-type: none"> • истражује, • открива, • намотава, • боји, • црта, • ствара, • отискује

2. корак (ФАЗА СТВАРАЛАШТВА)

- Следећим задатком (број 2 у уџбенику) ученици својим појединачним радовима постају део одељенске целине. Личном креативношћу, градећи свој цртеж одабиром понуђених линија и удруживањем са цртежима својих другара саградиће нови – одељенски колаж од свих цртежа.
- Код израде ових цртежа, ученици утврђују и проширују сазнања о врстама линија које су упознавали претходних часова, а њиховим новим комбиновањем остварују нове оригиналне цртеже. Оваквим повезивањем радова више ученика подстиче се осећање припадности колективу, развијају социјалне вештине (попут вештине договарања), а добијају се и нова визуелна решења.

3. корак (ФАЗА РЕАЛИЗАЦИЈЕ)

- У овој фази часа, у игри грађења цртежа, ученици су стављени пред нове изазове. Задаци број 3 и 4 са стране 17 мотивишу ученике да линијама приказују трагове које оставља лет авиона или отисак стопала, да упоређују изглед својих ногу са изгледом ногу појединих животиња.
- Можда подстаћи ученике да праве необичне комбинације ових трагова, да додају нове, а да све време размишљају о томе какав цртеж желе да граде и које ће линије користити.

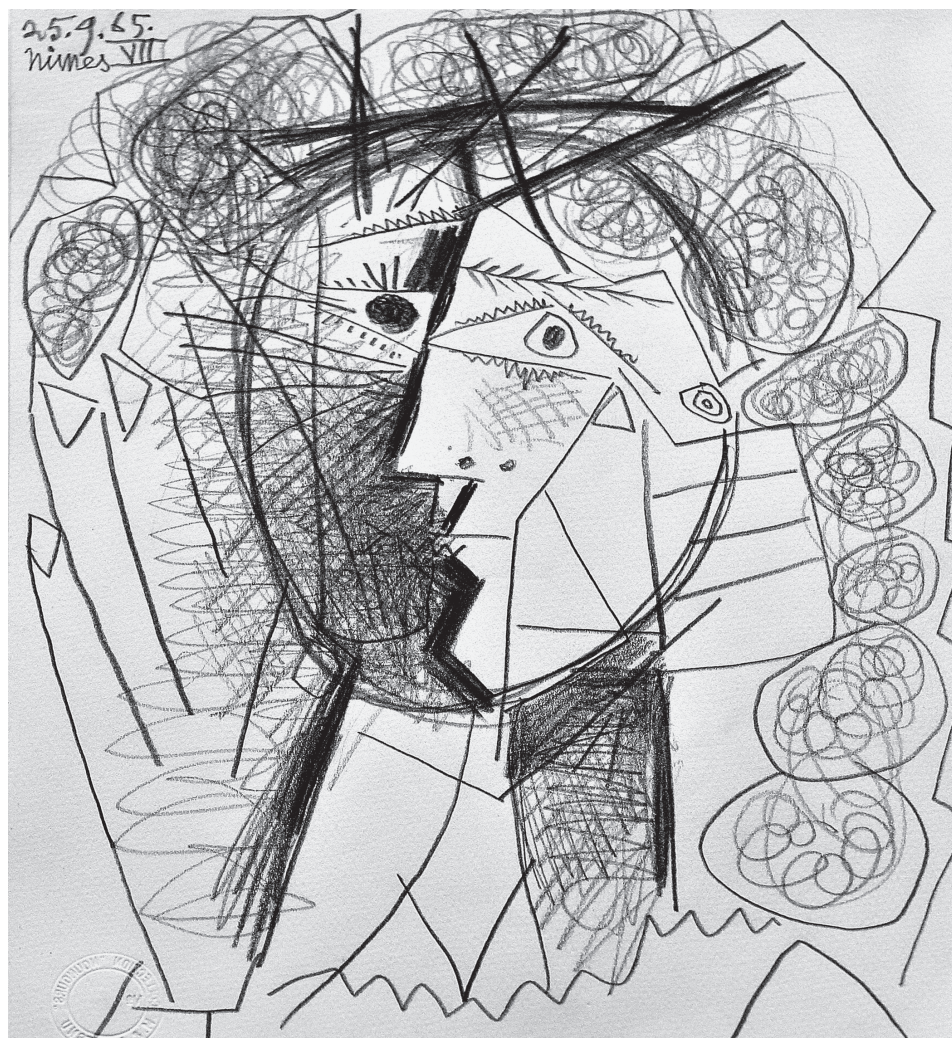
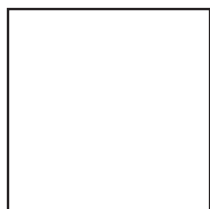
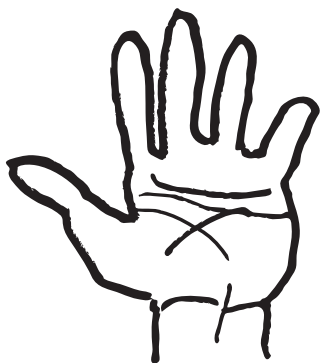
4. корак (КРИТИЧКИ ОСВРТ И ЗАВРШАВАЊЕ РАДА)

- *Још једном се подсетити шта је био циљ данашњег часа. Да ли сте решили задатак и линијама саградили цртеж? Ако јесте, време је да се среди радно место и рад припреми за излагање.*

- води разговор,
- усмерава и подстиче ученике (мотивише их за рад и подржава током извођења задатака),
- поставља питања отвореног типа,
- демонстрира,
- објашњава
- подстиче ученике у раду

- истражује,
- открива,
- намотава,
- боји,
- црта,
- отискује,
- објашњава

ЗАВРШНИ ДЕО (10 мин.)	активности учитеља	активности ученика
<p>1. корак (ИЗЛОЖБА РАДОВА)</p> <ul style="list-style-type: none"> • На одељенском панџу изложити неколико радова – отисака линија, колаж – одељенски панџу о врстама линија и неколико цртежа трагова. <p>2. корак (АНАЛИЗА И ПРОЦЕЊИВАЊЕ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поступно анализирати продукте часа – како је стечено знање о линијама примењено на радовима. Које су линије примењене? Који ликовни материјали кориштени? Како су цртежи настајали? Који им се део часа или задатак чинио најинспиративнијим, најзабавнијим? Да ли су имали неке потешкоће? Шта их је изненадило, шта радовало? Шта су ново открили? Шта би сами истакли или похвалили? Да ли би нешто променили? • На крају, проширити сазнања ученика занимљивостима са стране 17 везаним за споразумевање људи линијама кроз време – како су се људи споразумевали у далекој прошлости, а како данас. Било би пожељно преко рачунара и видео-бима демонстрирати ученицима неке цртеже са зидова пећина и део цртаног филма <i>Линеа</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • излаже радове, • анализира, • подстиче ученике (мотивише их за рад и подржава током извођења задатака), • похваљује, • демонстрира, • даје повратну информацију о раду и знању ученика 	<ul style="list-style-type: none"> • учествује у излагању, • посматра, • упоређује, • објашњава, • процењује, • износи своје мишљење, • вреднује и похваљује рад других и свој
<p>3. корак (ДОМАЋИ РАД)</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>За следећи час донети предмете којима ћемо уредити учионицу. То могу бити саксије са цвећем, различите кутије за прибор и материјал.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • задаје задатак 	<ul style="list-style-type: none"> • слуша
<p>Напомене за учитеља</p>		
<p>Евалуација часа и самовредновање учитеља:</p>		

Линк за цртани филм *Линеа*

http://www.zemlja-crtica.rs/crtic/La_Linea.aspx

УПОЗОРЕЊЕ!

Молимо поштоване колеге да пре приказивања видео/аудио записа провере доступност и садржај материјала. ИК Нови Логос не гарантује да ће садржај увек бити доступан на адреси web странице коју препоручују.